

SLOVENSKI NAROD

izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petih vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni javek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NOVI ITALIJANSKI MANEVRI

Bojazen pred sporazumom med Francijo in Anglijo — Italija hoče povezati razorožitveni problem z avstrijskim vprašanjem

Rim, 4. aprila. r. Kratke odmore, ki je nastal v razorožitvenih pogajanjih med Francijo in Anglijo, je po sodbi tukajšnjih diplomatskih krogov posledica stališča Anglije, ki se še ni mogla odločiti za defenzivne sklepe, marveč čaka na sestanek predsedstva razorožitvene konference, ki bo imelo svojo sejo 10. aprila v Ženevi. Po prizadevanju angleške vlade naj bi bila ta seja več ali manj formalna in naj bi se omejila zgolj na to, da ugotovi ugoden razvoj diplomatskih razgovorov. Sele na podlagi osebnih razgovorov, ki bi jih imel pri tej priliki zunanji minister Simon, bo Anglija sklepala o nadaljnjih smernicah posredovalne akcije, na katero se pripravljajo.

V vseh diplomatskih krogih so si na jasno, da je uspeh angleške posredovalne akcije odvisen od sporazuma, ki bo dosežen med Anglijo in Francijo glede francoskih zahtev, nanašajočih se na jamstvo varnosti. Tukajšnji politični krogi zatrjujejo, da je Italija pripravljena podpirati angleško posredovalno akcijo, ki ima predvsem za cilj pridobiti Nemčijo za to, da podpisše splošno konvencijo o omejitvi oboroževanja. Italija tudi ne bi nasprotovala angleško-francoskemu sporazumu v vprašanju varnosti. Vztraja sicer na stališču, ki ga je obrazložila v svoji znani razorožitveni spomenici. Toda če uspe Angliji, da skupno s Francijo najde formulo, po kateri se oboroževanje ne bi samo omejilo, marveč tudi reduciralo, je Italija pripravljena sprejeti tudi tako rešitev. Treba pa je takoj naglasiti, da so po trenutnem stanju izglede na tako rešitev dokaj malenkostni.

Po informacijah iz Londona Francija slej ko prej vztraja na tem, da morajo jamstva Anglije obsegati ne samo zapadno mejo Francije, marveč tudi meje njenih zaveznikov v Srednji in Vzhodni Evropi. Fašistični tisk se zelo razburja zaradi tega stališča Francije in dokazuje, da je na tej osnovi vsak kompromis nemogoč. Italija zastopa mnenje, da je v sedanjih razmerah nemogoče regionalni sporazum o garancijah varnosti, ki bi pretvoril obstoječi locarnski sporazum v splošno evropsko pogodbo, izvesti. Italija računa na to, da Anglija ne bo pristala na tako kombinacijo.

V bojazni, da bi vendarle prišlo med Anglijo in Francijo tudi na tej osnovi do zblizanja in sporazuma, je sedaj rimska vlada poslala državnega podtajnika zunanjega ministra Suvicha v London, da prepreči tak sporazum brez sodelovanja Italije in da poveže avstrijsko vprašanje z razorožitvenim problemom. Suvich ima nalogo prepričati angleško vlado, da se mora načrt o gospodarski obnovi Podunavja, ki ga je začela Italija izvajati z rimskim paktom in ki osigurava politično in gospodarsko sodelovanje Avstrije in Madžarske, v celoti izvesti in sicer na ta način, da bi se organiziral v Podunavju poseben gospodarski sistem s sklenitvijo regionalnih sporazumov, ki bi vsaj za dobo šest let jamčili varnost v tem delu Evrope. Na ta način hoče Italija dokazati, da je nepotrebna še posebna garancija Anglije, kakor ji zahteva Francija. Ob enem bi bilo rešeno tudi avstrijsko vprašanje in za jamčena neodvisnost Avstrije vsaj za dobo prihodnjih šest let. Za dobo tega sporazuma bi bil izključen vsak poziv priključitve Avstrije k Nemčiji, ker bi za neodvisnost Avstrije jamčile vse države, ki bi se pridružile temu regionalnemu sporazumu. Ob enem pa bi dobila šest let po mnenju italijanskih diplomatov popolnoma zadostovala, da bi se za rešitev položaja v Srednji Evropi našla nova solucija, ki bi definitivno odstranila nevarnost priključitve Avstrije k Nemčiji in s tem prihod »tretejga carstva« na Brenner.

Kaj pravi Hitler

Berlin, 4. aprila. r. Kancelar Hitler je dal dopisniku »Associated Press« daljšo izjavo o stališču Nemčije v razorožitvenem vprašanju. Med drugim je dejal: Vsak zastopnik tuje države lahko potrdi, da nikdar ne skrivam svojih misli in da vedno odkrito povem, kaj hočem. Znano je tudi, da nikdar ne stavim višjih zahtev in da to, kar rečem, držim. Če pr. zahtevam, da mora dobiti Nemčija

ja vojsko, ki bo štela 300.000 mož, ne sme nihče misliti, da bom pri pogajanjih popustil na 250.000 mož. Trdno sem odločen priporiti nemški besedi in nemškemu podpisu zopet polno veljavo. Ne bom se nikakega pritiska in nikdar ne bom pristal na to, da bi sprejel ponujenih 150.000 mož vojske, a da bi nato skrivaj oborožili še nadaljnjih 150.000 mož. Nihče bi ne bil bolj vesel kakor jaz, če bi se posrečilo doseči popolno razorožitev, ker bi nam to omogočilo, da posvetimo vse svoje moči gospodarski produktivnosti. Kot odgovorni državnik pa ne morem dopustiti, da bi se Nemčija izpostavljala nevarnosti napadov s strani kateregakoli sosedu in da bi neprijatelji metali bombe na naše tovarne. Samo iz tega razloga zahtevam, da se prizna Nemčiji vojska v onem obsegu, ki odgovarja našim obrambnim potrebam.

Stališče Male antante

Pariz, 4. aprila. r. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je dal pariškemu »Souru« daljšo izjavo o rimskih protokolih in o bodočem sodelovanju v Podunavju. Med drugim je dejal: Nimamo vzroka biti nezadovoljni z rimskimi dogovori. Zagotavljajo nam, da niso naperjeni proti Mali antanti, marveč da pripravljajo samo tla za sodelovanje z Malo antanto in drugimi zainteresiranimi državami. Pod takimi

predpostavkami pač nimamo vzroka, da bi rimskih dogovorov ne sprejemali z zadovoljstvom. Če bo pripravila Italija sodelovanje na široki osnovi in če pri tem zasleduje cilj, da se s pristankom Francije in Nemčije omogoči sporazum med podunavskimi državami, potem izvršuje zaslužno delo in ne mnogo storila za evropski mir. Važno je, da pride do sporazuma med podunavskimi državami, toda mogoče je samo tak sporazum, pri katerem bi v enaki meri sodelovali tako Rim in Pariz, kakor Berlin in Mala antanta. Mala antanta je pripravljena sodelovati z Italijo, Nemčijo, Madžarsko, Avstrijo in sploh z vsem svetom, toda le pod pogojem, da gre za iskreno sporazum in soglasje s Francijo.

Francozi so previdni

London, 4. aprila. r. Sklep francoske vlade, da obnovi pri Callesu po vojni opuščeno oporišče za podmornice in da na tem oporišču zopet koncentriira večino svojih podmornic, je izzval v angleški javnosti veliko presenečenje. Nekateri listi pišejo celo, da ogroža Francija Anglijo, drugi pa so mnenja, da je ta ukrep francoske vlade naperjen pred vsem proti Nemčiji. V splošnem pa mislijo, da je francoska vlada obupala nad razorožitveno konferenco in da že sedaj pripravlja svoje bodoče postojanje za ojačanje svojega vojaškega vpliva.

Tragična smrt podšefa generalnega štaba francoskih letalskih čet

Vodno letalo je padlo v Seino — Pilot in mehanik sta se rešila, kontreadmiral Martin pa je utonil.

Pariz, 4. aprila. AA. Svoji je strmožlavo v Seino pri Ablonu kraj Pariza vojaško vodno letalo. Pilot in mehanik sta se rešila, utonil je pa potnik kontreadmiral Martin, podšef generalnega štaba letalskih čet.

Pariz, 4. aprila. AA. Svoji se je blizu Ablona v seinskem departmanu pripeljala letalska nesreča. Vodno letalo francoske vojske mornarice, v katerem so bili viceadmiral Martin, pilot in opazovalec, je

strmožlavo v Seino, pri čemer je viceadmiral Martin našel smrt, medtem ko sta njegova spremljevalca ostala neranjena. Kakor hitro je o nesreči zvedel mornariški minister Pietri, se je odpravil z letalskim ministrom generalom Deninom in viceadmiralom Durantom in Dillom na kraj nesreče in izkazal mrtvemu viceadmiralu Martinu čast. Nekaj ur po vodni katastrofi so vodno letalo potegnili na suho.

Veliki manevri ameriške vojne mornarice

San Pedro, 4. aprila. r. V prihodnjih dneh se bodo začeli veliki ameriški manevri, ki bodo letos še posebno veliki. Manevri se bo udeležila vsa ameriška vojna mornarica. Vaje se bodo končale z veliko pomorsko bitko v Karibskem morju dne 10. maja, nato pa bo sledila velika parada v newyorškem pristanišču pred predsednikom Rooseveltom. Manevri se bo udeležilo tudi 300 letal in zrakoplov »Macon«, ki je zdaj največji na svetu.

Japonska proti angleški nadoblasti

Tokio, 4. aprila. r. Kakor poročajo listi namerava Japonska vlada na prihodnjih pomorskih razorožitvenih konferencah zahtevati opustitev angleškega mornariškega oporišča v Singapuru. Japonska zahteva izvira od tuda, ker se je z izgradnjo Singapura spremenilo ravnotežje sil na Daljnem vzhodu v škodo Japonske.

Z jadralnim letalom čez Rokavski preliv

London, 4. aprila. AA. Angleška letalka miss Joane Meakin je včeraj z uspehom končala svoj polet po Nemčiji z letalom brez motorja. Preletela je etapo Darmstadt-Köln. Iz Kölna je nadaljevala polet v Bruselj, iz Bruslja bo pa letela v Ostende, od koder namerava v petek 6. t. m. čez Rokavski preliv leteti v Anglijo.

Beg iz koncentracijskega taborišča Dunaj, 4. aprila. AA. V zvezi z begom dveh nacionalnih socialistov in treh socialistov demokratov iz linških zaporov se doznava, da se je pobežnik socialni demokrat posrečilo priti na češkoslovaška tla, nacionalna socialisti sta pa zbežala v Nemčijo.

Štednja v Franciji

Pariz, 4. aprila. r. Danes popoldne se bo sestel ministrski svet, ki bo razpravljal o 15 zaslikih uredbah, s katerimi hoče vlada doseči prihranke v višini 2.56 milijarde frankov. Poleg tega hoče s posebnimi ukrepi tudi pri upravi železnice doseči še 200 milijonov frankov. V zvezi z današnjo sejo je dal finančni minister novinarjem daljšo izjavo, v kateri naglašja, da hoče vlada ob sodelovanju vsega naroda izvršiti gospodarsko obnovo Francije, in to s sredstvi, ki nikakor ne presegajo njeno finančno moč.

Pariško podzemlje v službi Staviskega

Pariz, 4. aprila. AA. Iz Marseilla poročajo, da je tamkajšnja policija v zvezi z nedavnim spopadom med marseillskimi apši, ko so našle smrt tri osebe, aretirala boksača Gianinija, o katerem mislijo, da je povzročil te spopade in da je kot pristav aretiranega de Venture zapovedal: svojih tolp, da strelja med pretepano na neke osebe, ki so menda obvestile policijo o gibanju in početju de Venture. Pri zaslišanju je boksač Gianini izjavil, da je popolnoma priročno, če »poštenje« Marseille vstane zoper aretacijo de Venture, ki ni prav nič kriv ne odgovoren za smrt sodnika Princea.

Pariz, 4. aprila. AA. Notranji minister je sporazumno z organi, ki vrše preiskavo zaradi umora sodnika Princea, odredil, da inspektor Bonni ne odstopuje v Marseille, da bi tam nadaljeval preiskavo v tej aferi, temveč, da bo vodil preiskavo v Marseillu izključno samo šef marseillske javne varnosti Cals. Vse kaže, da so pristojne oblasti v poslednjem trenutku opustile svojo prejšnjo namero, da pošljejo nadzornika Bonnija v Marseille, in sicer zato, ker so marseillski prijatelji aretiranega de Venture prepričani, da je Bonni tisti, ki je zahteval aretacijo de Venture, ter bi ga skušali pri prvi priložnosti ubiti.

Vzorec klerikalne

„samouprave“

Novi občinski red na Dunaju — Dunajčani nimajo več besede pri občini — „Samouprava“ režimskih protežirancev

Dunaj, 4. aprila. r. V nadomestilo za proglašitev nove ustave, ki je bila za nedoločen čas odročena, je avstrijska vlada za veliko noč osrečila Dunajčane z novim občinskim redom, ki nazorno kaže »demokracijo« sedanjega klerikalnega režima. Klerikali, ki so toliko govorili o diktaturi socialistov v dunajski občini, čeprav je bilo socialnodemokratska občinska uprava izvoljena po prej veljavnih demokratičnih zakonih, so z novim občinskim redom uvedli režim, ki prekaša celo fašistično diktaturo in postavlja v senco hitlerjevskega reda. Po novem občinskem redu dobi Dunaj namesto dosedanjega občinskega sveta takozvano »meščanstvo«, ki bo štelo 60 članov. To zastopstvo pa ne bo voljeno, marveč ga imenuje župan, ki ima pravico, posamezne člane ali pa vso »občinsko zbornico« kadarkoli se mu zljubi, razrešiti in imenovati druge, pokornejše. »Dunajskemu meščanstvu« (Wiener Bürgerschaft) predseduje župan, ki pa ga prav tako ne voli »meščanstvo« iz svoje sredine, marveč ga imenuje zvezni kancelar. Podžupane, ki jih bo troje, imenuje župan sam in jih prav tako lahko vsak čas razreši. Župan in podžupani se praviloma imenujejo za dobo šestih let, se pa lahko vsak čas odstavijo. Tako sestavljena občinska uprava bo imela svoje seje za zaprtimi vrati in so njene seje za javnosti nedostopne. Vodil se bo sicer zapisnik, toda vpogled vanj je dovoljen samo članom »meščanstva«, za javnosti pa mora biti s sedmimi pečati zapečatena knjiga. Tako urejena »samouprava« bo res prava »samouprava« onih, ki bodo odšli solnčili in oblačili na dunajskem magistratu, ker bo v vsakem pogledu izključena kontrola javnosti. Kakor se doznava, bo za prvega župana po tej uredbi imenovan sedanji komisar bivši klerikalni minister dr. Schmitz, za podžupane pa zastopniki Heimwehra, klerikalne stranke in landbundovskih napadateljev čet.

Odlikovanja

Beograd, 4. aprila. Na predlog ministra za trgovino in industrijo so odlikovani: z redom Sv. Save III. stopnje Ivan Jelačin, predsednik društva Trgovska akademija v Ljubljani; z redom Jugoslovske krone IV. stopnje dr. Karel Pirjevec, direktor državne trgovske akademije v Ljubljani in Josip Gogala, direktor trgovske šole v Ljubljani; z redom Sv. Save IV. stopnje dr. Josip Pretnar, tajnik društva Trgovska akademija v Ljubljani in Franjo Šiž, profesor trgovske akademije v Ljubljani; z redom Sv. Save V. stopnje Ana Schiffrer, profesorica državne trgovske akademije ter s srebrno medaljo za državljanske zasluge Jakob Golmajer, služitelj državne trgovske akademije.

Otvoritev pošte v Stahovici

Beograd, 4. aprila. p. Z odlokom ministrskega sveta se odpre v Stahovici, srez Kamnik nova pogodbeno pošta.

Nova ureditev ptt. službe

Beograd, 4. aprila. Finančna odbora senata in Narodne skupščine sta dala svoj priporoček na uredbo o novi organizaciji telefonske, brojavne in poštne službe. Uredba je dobila danes svojo končno sankcijo in stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih Novinah«.

Obtožbe proti francoski policiji

Pariz, 4. aprila. AA. Organi javne varnosti so dopolnili nadaljevali proučevanje najnovejših izpovedb v preiskavi zaradi afere Staviskega.

»Eho de Paris« poroča, da so našli o priliki hišne preiskave pri Venturi listino, ki je v zvezi s policijsko preiskavo o umoru sodnika Princea. Listina hudo obremeni nekega bivšega ministra in razne organe javne varnosti. Vsi današnji listi se čudijo, ker organi javne varnosti še vedno niso mogli najti morilcev sodnika Princea. Preiskava o tej stvari se že zavlačuje v nedoglednost.

Obisk Titulesca v Parizu

Pariz, 4. aprila. AA. Iz Bukarešte poročajo, da bo zunanji minister Titulescu uradno obiskal Pariz 17. in 18. t. m.

Katastrofalen požar v Egiptu

Pariz, 4. aprila. AA. Iz Kaira poročajo, da je nastal v Katirheldu (Spodnji Egipt) strašen požar. Zgorelo je okoli 400 hiš.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize, Amsterdam 2315.13 — 2326.49. Berlin 1359.86 — 1370.66. Bruselj 800.24 — 804.18. Curih 1108.35 — 1113.85. London 176.86 — 178.46. New York 3891.61 — 3419.87. Pariz 225.88 — 227. — Praha 142.23 — 143.09. Trst 294.35 — 296.75 (premijsa 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.10 — 9.20.

INOZEMSKA BORZE.

Curih, 4. aprila. Pariz 20.38. London 15.99. New York 308.50. Bruselj 72.20. Milan 26.60. Madrid 42.20. Amsterdam 208.875. Berlin 122.875. Dunaj 56.80. Praha 12.84. Varšava 58.325. Bukarešta 3.05.

Vlak povozil voznika in konja

Domžale, 4. aprila. Domžale, Menges in bližnja okolica so danes pod vtisom tragične nesreče, ki se je pripetila sredi na Rodici pri Domžalah in ki je zahtevala življenje splošno znane in uglednega posestnika Jožeta Znidarja iz Velikega Mengša 32.

V marcu je Znidar nakupil precej koč in se je večeraj jutraj s konjem in vozom odpeljal v Ljubljano, da bi jih prodal. Po kupčiji je zadovoljen zapregel konja in popoldne se je preko St. Jakoba ob Savi in Domžal vračal nazaj v Menges. Spotoma se je ustavil v Domžalah in naložil pri trgovcu Senici nekaj vreč cimenta.

Okrog 17.45 je privozil do železniškega prelaza na Rodici, majhni vasi, približno 900 metrov oddaljeni od Domžal. Pri hiši posestnika Stefana Veba se odcepil občinska cesta na Menges in takoj zavije na prelaz, kar pa ni dovolj pregledno. Nesreča je hotela da je bil oster sever in da je začelo snežiti. Znidar si je potegnil odojce čez glavo in to je imelo usodne posledice. Takrat je namreč privozil osebnih vlak šte. 8429, ki odhaja ob 17.49 iz Domžal. Strojevodja je po predpisih pred prelazom dajal signale, ki jih je pa Znidar preslišal.

V zadnjem hipu je strojevodja opazil tik pred prelazom konja in voz; lokomotiva je še enkrat zapiskala, toda strojevodja vlak ni mogel ustaviti. Vlak je zavozil v konja in voz. Posledice so bile strašne: Konja je ubilo na mestu, a Znidar je odletel z voza. Lokomotiva je konja in oje odtrgala od voza, nato je pa vlekla Znidarja in konja 14 m daleč; oba sta obležala na levi strani tira.

Nesrečni Znidar je bil seveda mrtev. Dobil je sunek v glavo, možgani so oskorpili vso progo. Priča strašne nesreče je bil Vincenc Zalokar iz Rodice, ki je takoj odhitel po pomoč. Prihiteli so bližnji sosedje, med drugimi tudi misijonar Oček iz misijonarske Groblje. Vsaka pomoč je bila pa zaman. Voz je bil popolnoma razbit, tir pa v razdalji 15 m posut z raztresenim cementom in obzrgan s krvjo.

O nesreči so bili obveščeni domžalski orožniki, ki so odšli pod vodstvom komandirja Skoka na kraj nesreče ter ugotovili dejanski stan. Pri pokojniku so našli precej kovanega denarja, nekaj ga je bilo tudi raztresenega po progi, vsega skupaj je imel pri sebi okrog 10.000 Din.

Vse to so orožniki izročili svojem pokojnega Znidarja, ki so prišli kmalu na kraj nesreče in obupno jokali. Truplo so položili v navadno leseno krsto in ga še zvečer prepeljali v Veliki Menges.

Pokojni Znidar je bil, kot rečeno, splošno znan in priljubljen posestnik. Rojen je bil l. 1870. v Mengšu, bil je oženjen ter oče štirih otrok. Njegova tragična smrt je vzbudila splošno sočutje.

Žrtve avtomobilizma v Franciji

Pariz, 4. aprila 6. Po uradnih statističnih podatkih so avtomobilske nesreče ip nezgode ob letošnji Veliki noči zahtevale v Franciji 13 človeških žrtve, 57 ljudi pa je bilo hudo ranjenih. V nedeljo je zaradi avtomobilskih nesreč izgubilo življenje 9 oseb, v ponedeljek pa 4. 20 oseb je bilo v nedeljo hudo ranjenih, 37 pa v ponedeljek.

Vzemi, dokler ni prepozno,

ZOPER
ZOBNI
KAMEN

SARGOV KALODONT

